

НАУКОВІ ЗАСАДИ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

С. О. Переверзева, к. е. н., доцент, Генеральний секретар Українського національного комітету Міжнародної торгової палати, м. Київ, pereverzevaso@ukr.net, orcid.org/0000-0001-9992-0314

Методологія дослідження. Методологічними засадами дослідження є теорії міжнародної економіки та комерційних відносин. Результати дослідження ґрунтуються на загальнонаукових та спеціальних методах. Автором було використано методи порівняння, етимології та узагальнення для трактування поняття «комерційна діяльність». У дослідженні було застосовано методи системного аналізу для формалізації ролі комерційної діяльності у міжнародному бізнес-середовищі. Метод графічної візуалізації дозволив описати місце і роль комерційної діяльності у трансформації міжнародного економічного простору.

Результати. В статті досліджено підходи до трактування поняття «комерційна діяльність». Узагальнено наукові підходи до визначення категорії «комерційна діяльність» і виокремлено підприємницький, результативний, процесно-ринковий та клієнтоорієнтований підходи. Підприємницький підхід визначає «комерційну діяльність» у міжнародному бізнес-середовищі через внутрішні процеси виробництва і реалізації продукції. Результативний підхід досліджує прибутковість та соціально-економічні наслідки комерційної діяльності. Процесно-ринковий підхід вивчає бізнес-процеси та поведінку суб'єктів на міжнародних ринках. Клієнтоорієнтований підхід базується на впливовості задоволеності споживачів на умови комерційної діяльності.

У статті обґрунтовано авторське трактування поняття «комерційна діяльність у міжнародному бізнес-середовищі», формалізовано суб'єктів та об'єктів міжнародних ринків.

Новизна. Визначено підходи до управління комерційною діяльністю. Обґрунтовано, що комерційна діяльність у міжнародному бізнес-середовищі – це процеси економічної активності суб'єктів міжнародних економічних відносин щодо реалізації їхніх цілей функціонування на ринках, забезпечення прибутковості й конкурентоспроможності бізнес-процесів, а також взаємовпливів між учасниками ринку, регуляторами міжнародної економічної системи.

Практична значущість. Результати дослідження дозволили сформулювати характеристики змін у комерційній діяльності міжнародного бізнес-середовища.

Ключові слова: міжнародна економіка, міжнародний бізнес-простір, комерційна діяльність, суб'єкти міжнародної економіки, міжнародний ринок, міжнародна інтеграція.

Постановка проблеми. Комерційна активність суб'єктів міжнародного бізнес-середовища базується на потребі глобалізаційного розвитку для забезпечення доступності ринків постачання і збуту, а також ефективного використання конкурентних переваг. Реалізуючи цілі щодо прибутковості діяльності, суб'єкти міжнародного економічного простору мають задовольняти і внутрішні запити щодо рентабельності, відтворюваності активів та зростання вартості бізнесу, і зов-

нішні – дотримуватись нормативно-інституційних норм, екологічної і соціальної відповідальності. Узгодженість цілей і умов міжнародного бізнес-середовища у процесах реалізації комерційної діяльності відображає подальшу результативність, конкурентний статус та економічний потенціал суб'єктів економічного простору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комерційна діяльність суб'єктів господарювання досліджується як з теоретичного

базису, так і з практичних позицій управління. Апопій В. В. [1], Балабанова Л. В. [2], Багрова І. В. [3], Дахно І. І. [4], Причепка І. В., Лесько О. Й., Горенко Р. В. [5], Гонський М. Д. [6], Крисько Ж. [7], Череп А. В., Ортинська О. Л. [8], Саблук О. [9], зробили значущий вклад у розвитку теоретико-прикладних засад управління комерційною діяльністю.

Поряд з тим, дослідженню комерційної діяльності у міжнародному бізнес-середовищі та формалізації його простору присвятили публікації вчені-економісти Бас С. С. [10], Бураковський В. П. [11], Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М., Колот А. М. [12], Кокоріна В. І. [13], Дугінець Г. В. [14], Залізнюк В. та Смерічевський С. Ф. [15-16], Вовк О. М. [17], Ареф'єва О. В. [18] та ін.

Формулювання мети статті. Метою дослідження є визначення сучасних наукових трендів у дослідженні сутності та суб'єктності комерційної діяльності в міжнародному бізнес-середовищі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Комерційна діяльність у етимології економічних наук має багато інтерпретацій та трактувань. Становлення комерційних засад ринкових відносин в сучасному міжнародному бізнес-середовищі визначає суб'єктивні принципіві позиції щодо трактувань. Тому постає завдання щодо їх узагальнення і опису.

Довгий час поняття «комерційної діяльності» ототожнювали із поняття «торгівлі» через спільну мету – отримання прибутків. Також, з появою концепцій вільного підприємництва, комерційну і підприємницьку діяльність поєднали у описах ринкової поведінки суб'єктів господарювання. Таке трактування має місце навіть у Господарському кодексі України, згідно якого комерційна діяльність описується як незалежна і систематична господарська діяльність економічних суб'єктів (підприємств), що реалізується задля досягнення соціально-економічних результатів і отримання прибутку [19]. При цьому і підприємницька, і комерційна діяльність характеризуються економічним ризиком та регулюються ринковими відносинами. Проте це узагальнене трактування у сучасних ринкових і міжнародних процесах набуло специфічних рис.

Зберігаючи підприємницькі засади у трактуванні комерційної діяльності, Балабанова Л. В. та Германчук А. М. трактують її як господарсько-торгівельну діяльність (переважно у виробничій сфері та сфері обігу товарів) в поєднанні з допоміжною діяльністю (спрямовується на реалізацію продукції та надання послуг) [2]. Такої ж наукової позиції притримується і Саблук О., розкриваючи і об'єднуючи поняття «комерційної діяльності» з «комерційним підприємництвом» [9]. Отже, згідно підприємницького підходу, «комерційна діяльність» трактується як сфера господарювання підприємства, що пов'язана із основними видами виробництва і реалізацією продукції. В міжнародному бізнес-середовищі такі трактування застосовуються до опису діяльності виробничо-торгівельних корпорацій, інших суб'єктів, котрі працюють на ринках і здійснюють виробництво товарів або надання послуг.

Дотримуючись теорії прибутковості, як пріоритету комерційної діяльності підприємства, в наукових дослідженнях з 1950-х р.р. акцентується увага на задоволенні потреб споживачів, формуванні конкурентних переваг, соціалізації [5]. Результативного підходу дотримуються і Череп А. В., Ортинська О. Л., котрі прибуток вказують як основну мету комерційної діяльності [8]. Прибуток підприємство виступає узагальнюючим результатом господарювання суб'єктів бізнес-середовища, а тому результативний підхід до трактування поняття «комерційна діяльність» охоплює широке коло суміжних сфер діяльності. Крім того, варто зазначити, що багато суб'єктів міжнародного бізнес-середовища працюють для задоволення суспільних потреб: регулювання й стандартизації виробничих і ринкових процесів, міжнародного розподілу ресурсів та доходів, екологізації та забезпечення соціальних гарантій у суспільстві. Тому вважаємо, що результативний підхід є комплексним, узагальнюючим та потребує аналізу не лише факторів забезпечення прибутковості суб'єктів міжнародного бізнес-середовища.

Базуючись на теорії ринкової економіки, багато вчених розглядають комерційну діяльність як інструмент задоволення потреб споживачів. В даному трактуванні Гонський М. Д. визначає комерцію, як діяльність

суб'єктів, що має бути заснована на принципах взаємодовіри, орієнтованості на задоволення запитів клієнтів [6]. Клієнтоорієнтований підхід виокремився з базових засад теорії ринкових відносин і, окрім досліджень процесів товарно-грошового обміну на ринках, вивчає факторний вплив попиту і запитів потенційних клієнтів. Тим самим теорія управління комерційною діяльністю суб'єктів міжнародного бізнес-середовища стає методичним інструментом забезпечення стійкості й прибутковості їх функціонування, засобом виявлення додаткових джерел нарощування прибутку й інших соціально-економічних результатів. Саме в цьому і полягає принципова відмінність комерційної діяльності від підприємницької.

Багато економістів-науковців розглядають комерційну діяльність як окрему сферу функціонування, насамперед у ринковому середовищі. Незалежно від галузевої приналежності, масштабів ринку, систематизація і узагальнення комерційної діяльності свідчить про її процесний характер. Так, Атопій В. В. описує комерційну діяльність як послідовність виконання бізнес-операцій для забезпечення організаційної, соціально-економічної правової результативності ринкової активності [1]. Інші вчені акцентують дослідження теоретичних засад здійснення комерційної діяльності на описі процесів обігу товарів і грошей від постачальників до виробників, а далі – до споживачів [3]. Таке ж узагальнене визначення комерційної діяльності дає Дахно І.І., котрий визначає її як «оперативно-організаційну діяльність» щодо обміну товарів і цінностей на ринку для задоволення потреб суспільства та отримання прибутку [4].

Причепя І. В., Лесько О. Й., Горенко Р. В. вказують, що ефективність товарно-грошового обміну при реалізації комерційної діяльності на ринках виражається і у логічності її прибутковості, і у задоволенні попиту [5]. При цьому автори відмічають, що сутність комерційної діяльності формується принципами ринкових відносин і закономірностями ринкових бізнес-процесів. Такої ж думки притримується і Крисько Ж. який трактує комерційну діяльність як управління процесами й операціями грошово-товарних відносин на ринках [7]. Отже, процесно-ринковий

підхід до трактування сутності торговельної діяльності суб'єктів міжнародного бізнес-середовища визначає, що середовищем виступає ринок, а торговельна активність описується бізнес-операціями щодо забезпечення результативності товарно-грошових відносин.

Авторкою запропоновано візуалізацію систематизації наукових підходів до трактування сутності комерційної діяльності в контексті їх інтерпретацій у міжнародному економічному просторі (рис.1). На нашу думку, комерційна діяльність в міжнародному бізнес-середовищі – це процеси економічної активності суб'єктів міжнародних економічних відносин щодо реалізації їх цілей функціонування на ринках, забезпечення прибутковості й конкурентоспроможності бізнес-процесів, також взаємовпливах між учасниками ринку, регуляторами міжнародної економічної системи.

В зазначеному визначенні ринки та міжнародні інституції є регуляторами економічних відносин, а комерційна діяльність суб'єктів міжнародного бізнес-простору має корелюватись і відповідати діючим стандартам та умовам.

При цьому підприємства і організації у міжнародному бізнес-середовищі через процеси задоволення попиту і позиціонування власних конкурентних переваг реалізують цілі максимізації прибутковості, раціоналізації обмежених ресурсів та забезпечують стійку конкурентоспроможність. Узгодженість описаних аспектів комерційної діяльності у міжнародному бізнес-просторі реалізується через поєднання впливу елементів системного управління: суб'єктів та об'єктів, принципів і закономірностей, механізмів та інструментів регулювання.

Простором для управління комерційною діяльністю міжнародних економічних суб'єктів є ринок. Забезпечуючи обмін та розподіл товарів, послуг, ресурсів і доходів, міжнародний ринок формує можливості та ризики для реалізації цілей комерційної діяльності. Цінові та нецінові фактори функціонування, кон'юнктура міжнародних ринків стають регуляторами міжнародних економічних відносин.

Рис.1. Місце наукових підходів до трактування поняття «комерційна діяльність» у міжнародному бізнес-середовищі

Джерело: формалізовано авторкою

Поряд з тим, кожен суб'єкт міжнародного бізнес-середовища має власні цілі комерційної діяльності на міжнародних ринках, а тому має збалансовувати внутрішні пріоритети із зовнішніми викликами. До ключових суб'єктів міжнародного економічного простору, котрі мають інституційній та нормативні права здійснювати комерційну діяльність, відносять комерційні підприємства, компанії, котрі мають дозволи (продукція – відповідає міжнародним стандартам), а також економічні об'єднання (транснаціональні корпорації, консорціуми, зовнішньо-торгівельних союзів, промислово-фінансові групи, тощо), національні та міжнародні організації, що отримали право функціонувати на окремих ринках. Об'єктами

міжнародних комерційних процесів виступають товари, послуги, інфраструктурний сервіс, інноваційні та/або інформаційно-цифрові технології, об'єкти інтелектуальної власності [10, 13]. Саме суб'єктно-об'єктні відносини на міжнародних ринках визначають специфіку продукції, товарно-грошового обігу та інших аспектів здійснення комерційної діяльності. Збалансованість описаних процесів й елементів системи міжнародного бізнес-середовища забезпечується шляхом отримання всіма учасниками комерційних угод імперативів глобалізації та інтегрованості ринків:

– обмін ресурсами і технологіями: геополітичний розподіл інтелектуальних та людських ресурсів, обмежених природних ре-

сурсів, унікальність окремих культур і їх традицій, доступність інновацій та інші локальні фактори стимулюють міжнародні економічні комунікації, змушують шукати на міжнародних ринках дефіцитні на окремих територіях товари і послуги;

– пошук ринків для реалізації продукції: з розвитком і насиченням локальних ринків постають виклики щодо пошуку джерел нових доходів, стійкого зростання прибутковості, крім того високотехнологічні товари та венчурний капітал потребують швидкої окупності на нових ринках. Тому вихід на міжнародні ринки розширює ринкові можливості, створює попит на нові товари, а також залучає нових споживачів;

– забезпечення конкурентоспроможності за рахунок збереження ключової компетенції: розвиток комерційної діяльності підприємства на внутрішньому ринку накопичує ринковий потенціал, а тому постає завдання розширення на міжнародні ринки для максимізації прибутків.

Комерційна діяльність в міжнародному бізнес-середовищі базується на таких характеристиках сучасних процесів глобалізації ринків: відкритість та мультидосяжність, інформаційно-цифрова глобалізація; мінімізація просторових і часових витрат; фазовість форматів розвитку; капіталоцентричність; мультимодальність та кластеризація; транскультурні зміни (рис.2).

Відкритість та мультидосяжність	Фазовість форматів розвитку	Інформаційно-цифрова глобалізація	Мінімізація просторових і часових витрат
Рівні можливості та доступність ресурсів/технологій для учасників міжнародного ринку, однакові нормативні умови, відкритість ринків в країнах-учасниках міжнародних відносин	Будь-які суб'єкти міжнародних відносин спочатку проходять фази становлення на локальних, національних ринках, а потім освоюють міжнародні .	Можливості цифровізації, інформатизації та телекомунікацій змінили характер міжнародного бізнесу і умов ведення комерційної діяльності.	Доступність інформації та технологій її поширення, поява технологій он-лайн продажів, світова пандемія зняли просторово-часові обмеження торгівлі.
Вплив на ділове життя планети здійснюють конвергентні та дивергентні процеси у сфері національних культур: відбувається диференціація, націоналізація та спеціалізація продукції, і поряд з тим. поширення транскультурних традицій і глобалізованих продуктів	Відображає фінансовий зміст міжнародних ділових операцій, починаючи від їх ідеї і закінчуючи реальним результатом, стає серцевиною міжнародного бізнесу; центром, навколо якого обертаються всі інтереси, рішення, стратегії компанії. Формуються міжгалузеві кластери, сконцентровані навколо власності на капіталі та інтересів бенефіціарів.	Основною господарською одиницею стають міжнародні компанії, які володіють філіями і дочірніми організаціями в країнах, зі співробітниками різних національностей. Саме вони встановлюють виробничі, торгові, науково-технічні, фінансові зв'язки зі своїми закордонними партнерами і стають головним джерелом та генератором глобалізації та кластеризації на окремих територіях.	
Транскультурні зміни	Капіталоцентричність	Мультимодальність та кластеризація	

Рис.2. Характеристика комерційної діяльності суб'єктів міжнародного бізнес-середовища
Джерело: формалізовано авторкою

Описані характеристики визначають подальші закономірності та принципи здійснення комерційної діяльності на міжнародних ринках. Відповідно, специфіка діяльності суб'єктів міжнародного бізнес-середовища, відповідаючи умовам і вимогам ринку, на якому вони функціонують, або формує конкурентні переваги та унікальність продукції, або потребує адаптації до уже існуючих правил ведення бізнесу. Останній варіант здійснення комерційної діяльності потребує додаткової фінансово-інвестиційної підтримки, змін у бізнес-процесах, формуванні нових компетенцій у персоналу. Тому попередній аналіз результативності реалізації ринкового потенціалу комерційної діяльності суб'єктів на тому чи іншому міжнародному ринку забезпечить очікувані стратегічні орієнтири та дозволить планувати перспективи активізації ресурсів.

Висновки. Здійснення наукових досліджень у сфері комерційної діяльності суб'єктів міжнародного бізнес-середовища у контексті сучасних глобалізаційних викликів потребує нових підходів та стратегічно-орієнтованого бачення. У статті узагальнено теоретичні підходи до трактування поняття «комерційна діяльність», формалізовано його місце і роль у міжнародному економічному просторі. Це дозволило розкрити авторську позицію щодо визначення поняття «комерційної діяльності», як процес економічної активності суб'єктів міжнародних економічних відносин щодо реалізації їх цілей функціонування на ринках, забезпечення прибутковості й конкурентоспроможності бізнес-процесів, також взаємовпливах між учасниками ринку, регуляторами міжнародної економічної системи.

Наведені характеристики та формалізовані суб'єктно-об'єктні елементи міжнародного бізнес-середовища дозволили описати умова формування системи комерційної діяльності, а також визначити детермінанти управління ними.

Розвиток теорії міжнародної економіки та методичних засад управління комерційною діяльністю суб'єктів міжнародного бізнес-середовища в подальшому має спрямовуватись на побудову довгострокових стра-

тегій та комунікаційних механізмів для забезпечення результативності й стійкості компанії.

Література

1. Апопій В.В. Комерційна діяльність. Київ: Знання, 2008. 558 с.
2. Балабанова Л.В., Германчук А.М. Комерційна діяльність: маркетинг і логістика: навч. пос. Київ: Професіонал, 2004. 288 с.
3. Багрова І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Київ: Центр навч. літ-ри, 2004. 580 с.
4. Дахно І.І. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб.; за ред. д-ра екон. наук, проф. І.І. Дахна. К.: Центр навч. літ-ри, 2013. 360 с.
5. Причепя І.В., Лесько О.Й., Горенко Р.В. До питання комерційної діяльності: поняття, фактори впливу, особливості управління за сучасних умов. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-39>
6. Гонський М.Д. Сутність і зміст комерційної діяльності торговельного підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011, Вип. 21.1, С. 177-182
7. Крисько Ж. Сутність та види комерційної діяльності підприємства. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє*. 2013, Вип. 18, С. 75-83.
8. Череп А.В., Ортинська О.Л. Основні аспекти комерційної діяльності підприємств. *Продуктивні сили і регіональна економіка*. 2008, Ч. 1, С. 198-203
9. Саблук О. Суть і принципи комерційного підприємництва і комерційної діяльності. *Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2018, № 1, С. 74-79.
10. Бас С.С. Управління міжнародними операціями підприємства і напрями їх оптимізації. *Інфраструктура ринку*. 2018, Вип. 17, С. 105-110.
11. Бураковський В.П. Теорія міжнародної торгівлі: навч. посіб; вид. 2-е, перероб. та доп. К.: Основи, 2012. 240 с.
12. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір: монографія / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, А.М. Колот та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г. Лук'яненка та д-ра екон. наук, проф. А.М. Поручника. К.: КНЕУ, 2014. 420 с
13. Кокоріна В.І. Імперативи розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. *Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2016, № 3, С. 67-73.
14. Duginets, G., & Nizheiko, K. International Strategic Alliances in the IT Industry. Knowledge-economy-society, Institute of Economics Polish Academy of Sciences. 2021.
15. Дугінець, Г. В. Інструменти міжнародного маркетингу глобальних ланцюгів вартості. *Економічний простір*, 2019, Вип. 149, С. 23-28. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/149-3>
16. Zhygalkevych, Zh., Zalizniuk, V., Smerichevskyi, S., Zabashtanska, T., Zatsarynin, S., Tulchynskiy, R. (2022). Features and Tendencies of the Digital Marketing Use in the Activation of the International Business Activity. *IJCSNS International*

Journal of Computer Science and Network Security, 22(1), 77-84.
<https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.12>.

17. Vovk, O., & Kaya, A. (2021). Security of economic systems in terms of sustainable development of the global information space. Publishing House «Baltija Publishing». Pp 664-678. P. 716

18. Конкурентоспроможність підприємств у міжнародному цифровому просторі: колективна монографія за заг. ред. О.В. Ареф'євої. Київ, НАУ, 2019. 342 с.

19. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

References

1. Apopi, V.V. (2008) Komertsyina diialnist. Kyiv: Znannia.

2. Balabanova, L.V., Hermanchuk, A.M. (2004). Komertsyina diialnist: marketynh i lohystyka. Kyiv: Profesional,

3. Bahrova, I.V. (2004). Zovnishnioekonomichna diialnist pidpryyemstv. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury.

4. Dahno, I.I. (2013). Zovnishnioekonomichna diialnist. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury.

5. Prychepa, I.V., Lesko, O.Y., & Horenko, R.V. (2022). Do pytannia komertsyinoi diialnosti: poniattia, faktory vplyvu, osoblyvosti upravlinnia za suchasnykh umov. Ekonomika ta suspilstvo, Issue 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-39>

6. Honskyi, M.D. (2011). Sutnist i zmist komertsyinoi diialnosti torhovelnoho pidpryyemstva. Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy, Issue 21.1, 177-182.

7. Krysko, Z.H. (2013). Sutnist ta vydy komertsyinoi diialnosti pidpryyemstva. Ukrainaska nauka: mynule, suchasne, maybutnie, Issue 18, 75-83.

8. Cherep, A.V., & Ortyns'ka, O.L. (2008). Osnovni aspekty komertsyinoi diialnosti pidpryyemstv. Produktivni syly i rehionalna ekonomika, Ch. 1, 198-203.

9. Sabluk, O. (2018). Sut i pryntsyipy komertsyinoho pidpryyemnytstva i komertsyinoi diialnosti. Naukovyj visnyk MNU imeni V.O. Sukhomlynskoho. Ekonomichni nauky, (1), 74-79.

10. Bas, S.S. (2018). Upravlinnia mizhnarodnymy operatsiiny pidpryyemstva i napriamy yikh optymizatsii. Infrastruktura rynku, Issue 17, 105-110.

11. Burakovskiy V.P. (2012). Teoriia mizhnarodnoi torhivli. 2nd ed., rev. Kyiv: Osnovy.

12. Lukianenko, D.G., Poruchnyk A.M., Kolot A.M. (2014). Globalna ekonomika XXI stolittia: liudskyy vymir. Kyiv: KNEU.

13. Kokorina, V.I. (2016). Imperatyvy rozvytku mizhnarodnoho biznesu v umovakh globalizatsii. Derzhava ta rehiony, (3), 67-73.

14. Duhinets, G., & Nizheiko, K. (2021). International Strategic Alliances in the IT Industry. Knowledge–economy–society. Institute of Economics Polish Academy of Sciences.

15. Duhinets, H.V. (2019). Instrumenty mizhnarodnoho marketynhu hlobalnykh lantsiuhiv vartosti. Ekonomichnyy prostir, Issue 149, 23-28. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/149-3>

16. Zhygalkevych, Zh., Zalizniuk, V., Smerichevskiy, S., Zabashtanska, T., Zatsarynin, S., & Tulchynskiy, R. (2022). Features and Tendencies of the Digital Marketing Use in the Activation of the International Business Activity. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, 22(1), 77-84. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.12>.

17. Vovk, O., & Kaia, A. (2021). Security of economic systems in terms of sustainable development of the global information space. Publishing House «Baltija Publishing». 664-678.

18. Arefieva, O. et al. (2019). Konkurentospromozhnist pidpryyemstv u mizhnarodnomu tsyfrovomu prostori. Kyiv, NAU.

19. Hospodarskyj kodeks Ukrainy. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

SCIENTIFIC BASIS OF COMMERCIAL ACTIVITIES OF ENTITIES OF THE INTERNATIONAL BUSINESS ENVIRONMENT

S. O. Pereverzeva, Ph. D (Econ.), Associate Professor, General Secretary ICC Ukraine

Methods. The methodological foundations of the research are the theories of international economy and commercial relations. The research results are based on general scientific and specific methods. The author used the methods of comparison, etymology and generalization to interpret the concept of «commercial activity». The research used methods of systems analysis to formalize the role of commercial activity in the international business environment. The method of graphic visualization made it possible to describe the place and role of commercial activity in the transformation of the international economic space.

Results. The article examines approaches to the interpretation of the concept of «commercial activity». The author summarizes the scientific approaches to the definition: entrepreneurial, effective, process-market and client-oriented approaches. The entrepreneurial approach defines «commercial activity» in the international business environment through the internal processes of production and sale of products. The effective approach examines the profitability and socio-economic conse-

quences of commercial activity. The process-market approach studies business processes and the behavior of entities in international markets. The customer-oriented approach is based on the influence of consumer satisfaction on the conditions of commercial activity.

The article substantiates the author's interpretation of the concept of «commercial activity in the international business environment», formalizes the entities and objects of international markets.

Novelty. Approaches to the management of commercial activities are defined. It is substantiated that commercial activity in the international business environment is the process of economic activity of entities of international economic relations regarding the realization of their goals of functioning on the markets, ensuring the profitability and competitiveness of business processes, as well as mutual influences between market participants, regulators of the international economic system.

Practical value. The results of the study made it possible to form the characteristics of changes in the commercial activity of the international business environment.

Keywords: international economy, international business environment, commercial activity, the international economy entities, international market, international integration.

Надійшла до редакції 29.01.22 р.